

การพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาลในการส่งเสริมภาวะโภชนาการผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังในระยะที่มีอาการทางคลินิกคงที่ (THE DEVELOPMENT OF A CLINICAL NURSING PRACTICE GUIDELINE TO SUPPORT NUTRITIONAL STATUS IN PATIENTS WITH CHRONIC OBSTRUCTIVE PULMONARY DISEASE AT STABLE STAGE)

สรีรยา วงศ์ปรากฏ 4936721 NSAN / M

พย. ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์: ดวงรัตน์ วัฒนกิจไกรเลิศ, พย.ค., คณิงนิจ พงศ์ถาวรกุล, Ph. D (Nursing)

บทคัดย่อ

ปัญหาทุพโภชนาการเป็นสาเหตุหนึ่งที่พบบ่อย ของการติดเชื้อและอาการกำเริบเฉียบพลันในผู้ป่วยปอดอุดกั้นเรื้อรัง ส่งผลให้ผู้ป่วยเข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาลรวมถึงมีการใช้บริการหน่วยฉุกเฉินเพิ่มขึ้น

แนวปฏิบัติทางการพยาบาลในการส่งเสริมภาวะโภชนาการผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังในระยะที่มีอาการทางคลินิกคงที่ ได้พัฒนาขึ้นโดยใช้กรอบแนวคิดการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ของ ชูคัพ ปี ค.ศ. 2000 ซึ่งประกอบด้วย 4 ระยะ ดังนี้ระยะที่ 1 การวิเคราะห์ประเด็นปัญหา พบว่าภาวะทุพโภชนาการมีผลโดยตรงต่อภาวะการเจ็บป่วยและความรุนแรงของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง ระยะที่ 2 การสืบค้นหลักฐานเชิงประจักษ์จากแหล่งข้อมูล ประเมินคุณภาพ ระดับความน่าเชื่อถือของหลักฐานเชิงประจักษ์ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินความเป็นไปได้ในการนำหลักฐานเชิงประจักษ์ไปใช้ ได้ทั้งหมดจำนวน 18 เรื่อง เป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ระดับ 1 มี 2 เรื่อง, ระดับ 2 มี 6 เรื่อง, ระดับ 3 มี 3 เรื่อง ระดับ 4 มี 3 เรื่อง, ระดับ 6 มี 1 เรื่องและระดับ 7 มี 3 เรื่อง ผลการสังเคราะห์หลักฐานเชิงประจักษ์เพื่อนำมาสร้างเป็นแนวปฏิบัติทางการพยาบาลประกอบด้วย 3 ส่วน (1) การประเมินภาวะโภชนาการ (2) กิจกรรมการพยาบาลที่ส่งเสริมภาวะโภชนาการ (3) การประเมินและติดตามผลอย่างต่อเนื่อง ร่างแนวปฏิบัติผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและการนำไปใช้โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่านและได้มีการปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะ สำหรับในระยะที่ 3 การวางแผนนำแนวปฏิบัติที่ได้ไปทดลองใช้และระยะที่ 4 วางแผนนำแนวปฏิบัติที่ผ่านการปรับแก้ไขแล้วไปใช้จริงในหน่วยงานในอนาคต

ผู้ศึกษาเสนอแนะว่าควรเน้นการนำแนวปฏิบัติไปทดลองใช้และประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้และประสิทธิภาพก่อนนำไปใช้จริง พยาบาลและทีมสุขภาพอื่นควรเตรียมความรู้และทักษะในการใช้แนวปฏิบัติ รวมถึงควรทำวิจัยเชิงผลลัพธ์เพื่อทดสอบประสิทธิภาพของแนวปฏิบัติ

คำสำคัญ: ผู้ป่วยปอดอุดกั้นเรื้อรังระยะอาการทางคลินิกคงที่ / ภาวะทุพโภชนาการ / การส่งเสริมภาวะโภชนาการ

THE DEVELOPMENT OF A CLINICAL NURSING PRACTICE GUIDELINE TO
SUPPORT NUTRITIONAL STATUS IN PATIENTS WITH CHRONIC
OBSTRUCTIVE PULMONARY DISEASE AT STABLE STAGE

SARISSA WONGPRAKOD 4936721 NSAN / M

M.N.S. (ADULT NURSING)

THEMATIC PAPER ADVISORS: DOUNGRUT WATTANAKITKRILEART,
D.N.S., KANAUNGNIT PONGTHAVORNKAMOL, Ph.D. (NURSING)

ABSTRACT

Malnutrition has been documented as one of common causes of infection and acute exacerbation which accounted for hospitalization and emergency room visit in patients with chronic obstructive pulmonary disease (COPD).

A clinical nursing practice guideline (CNPG) to promote nutritional status of patients with COPD at stable stage has been developed based on Soukup's model of evidence-based practice (2000) which consists of four phases. In *phase I* (Evidence-triggered phase), a clinical problem was identified and analyzed. The evidence indicates that malnutrition has a direct effect on morbidity and the severity of disease in COPD patients. In *Phase II* (Evidence-supported phase), evidence drawn from various sources was gathered and assessed for its quality and reliability, and synthesized for its applicability. Based on evidence, 18 research studies were included in this CNPG development: two Level-I studies, six Level-II studies, three level- III studies, three level-IV studies, one level-VI study, and three level-VII studies. The developed CNPG to promote nutritional status of COPD patients contained 3 main parts including: (1) nutritional status assessment; (2) nursing interventions to promote nutritional status; and (3) continuous evaluation and follow-up. The drafted CNPG was validated in terms of its accuracy and applicability by a group of five experts, and later revised following the experts' recommendation. *Phase III* (Evidence-observed phase), a plan for testing the developed CNPG, and *Phase IV* (Evidence-based phase), a plan for actual implementation of the revised CNPG in the future, have been proposed.

The author strongly recommends that the developed CNPG should be tried out and evaluated for its feasibility and effectiveness before its actual implementation in the future. Nurses and other health teams should be equipped with the knowledge and skills required for utilizing the CNPG. In addition, outcome research should be conducted to examine the effectiveness of the CNPG.

KEY WORDS: STABLE CHRONIC OBSTRUCTIVE PULMONARY DISEASE /
MALNUTRITION / NUTRITIONAL SUPPORT

127 pp.